

Oliver Sacks. Alltid på väg. Minnen från ett liv.
Brombergs förlag. Översättning av Ingemar Karlsson

Oliver Sacks. Tacksamhet. Tankar vid livets slut.
Brombergs förlag. Översättning av Ingemar Karlsson.

"En bok om livet, en om döden". Så presenterar Brombergs förlag de två sista böckerna av Oliver Sacks, som vi hans trogna läsare får ta del av. Den välkände författaren och neurologen Oliver Sacks dog förra året. För många är han hågkommen med boken "Mannen som förväxlade sin hustru med en hatt". Filmen "Uppvaknandet" med Robin Williams och Robert De Niro bygger på Oliver Sacks bok med samma namn. Han kunde som ingen annan berätta om vår komplicerade hjärna på ett sätt som var både underhållande och näst intill kusligt realistiskt. Oliver Sacks var läkaren, forskaren, som stod nära såväl sina patienter som läsare.

En bok om livet och en om döden. Fast det stämmer inte riktigt. Både dessa avslutande böcker handlar om livet. För Oliver Sacks som en sekulariserad jude existerade inget liv efter detta. Det som varit stort och gåtfullt var livet självt. "Alltid på väg" är en memoarbok som berättar om kärleken till motorcyklar, vänner, män, patienter och naturvetenskapen. "Tacksamhet" är en tunn bok bestående av fyra essäer som sammanfattar memoaren i en förtätad analys. Oliver Sacks kastar en sista blick och fångar upp sin barndom i Londons judiska kvarter, uppbrottet som färgades av hans homosexualitet vilket fick mamman önska att han aldrig blivit född, tiden som läkare och forskare i USA. De många vännerna och relationerna blir nämnda, men också det omfattande amfetaminmissbruk han hade på 1960-talet. För Oliver Sacks var livet dock en för stor sak för att låta det gå förlorat i ett missbruk. "Jag har haft en förbindelse med världen", skriver han. Intresset för naturvetenskapen gjorde att Oliver Sacks levde parallellt med våra grundämnen som alla har sina specifika nummer. När han fyllde 80 år gav han sig själv en gåva av kvicksilver. Då han dog 82 år gammal var det bly som upptog hans tankar. Med humor och värme konstaterar han att det är skönt slippa uppleva sitt 84:e år och det livsfarliga polonium. Den sista essän "Sabbat" förenar livet från barndom till död med ett koncentrerat språk: "Jag känner hur mina tankar glider iväg mot sabbaten, vilodagen, den sjunde dagen i veckan, och kanske också den sjunde

dagen i ens liv, då man kan känna att arbetet är utfört, och man med gott samvete får lov att vila ut”.

Jakob Carlander